

INFORMATOR

„Weryfikacja EMAS”

WYDANIE: 1-2022
DATA WYDANIA: 01.06.2022

1. INFORMACJE DOTYCZĄCE DZIAŁALNOŚCI ISOCERT

ISOCERT jest jednostką dostępną dla wszystkich wnioskodawców z obszaru Polski.

Nie są stawiane nieuzasadnione wymagania finansowe, a dostęp do usług nie zależy od wielkości organizacji ani członkostwa w jakimkolwiek stowarzyszeniu lub ugrupowaniu.

Isocert przeprowadza weryfikację i walidację zgodnie z wszystkimi wytycznymi oraz wymaganiami akredytacyjnymi określonymi przez Polskie Centrum Akredytacji.

Zasady weryfikacji i walidacji w ramach systemu ek zarządzenia i audytu (EMAS) zostały opracowane na podstawie wymagań:

- PN-EN ISO/IEC 17021-1:2015 "Ocena zgodności. Wymagania dla jednostek prowadzących audyty i certyfikację systemów zarządzania"
- PN-EN ISO/IEC 17021-2 „Ocena zgodności — Wymagania dla jednostek prowadzących audyty i certyfikację systemów zarządzania — Część 2: Wymagania dotyczące kompetencji do auditowania i certyfikacji systemów zarządzania środowiskowego”
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009r. w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ek zarządzenia i audytu we Wspólnocie (EMAS).
- ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) 2017/1505 z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniające załączniki I, II i III do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ek zarządzenia i audytu we Wspólnocie (EMAS)
- ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) 2018/2026 z dnia 19 grudnia 2018 r. zmieniające załącznik IV do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ek zarządzenia i audytu we Wspólnocie (EMAS)
- PN-EN ISO 14001:2015 „Systemy zarządzania środowiskowego. Wymagania i wytyczne stosowania.”
- EA-7/04 „Zgodność z prawem jako część akredytowanej certyfikacji w odniesieniu do ISO 14001:2015”
- IAF MD 5:2019 Dokument obowiązkowy IAF dotyczący ustalania czasu trwania auditów QMS i EMS
- IAF MD 11:2013 Dokument obowiązkowy IAF dotyczący zastosowania normy ISO/IEC 17021 w auditach zintegrowanych systemów zarządzania
- DAVE-01 wyd. 4, Akredytacja weryfikatorów środowiskowych EMAS.
- IAF MD 4:2022 „ Dokument obowiązkowy IAF dotyczący stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych („ICT”) do celów prowadzenia auditów/ocen (w przypadku zdalnych weryfikacji EMAS)
- Decyzji Komisji (UE) 2017/2285 z dnia 6 grudnia 2017 r. zmieniająca przewodnik użytkownika, w którym określa się działania konieczne do uczestnictwa w EMAS, zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ek zarządzenia i audytu we Wspólnocie (EMAS) + Decyzja Komisji (UE) 2020/1802 z dnia 27 listopada 2020 r. ustanawiająca przewodnik użytkownika, w którym określa się działania konieczne do uczestnictwa w EMAS, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ek zarządzenia i audytu we Wspólnocie (EMAS)
- Decyzji Komisji (UE) 2015/801 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie dokumentu referencyjnego dotyczącego najlepszych praktyk zarządzania środowiskowego, sektorowych wskaźników efektywności środowiskowej oraz kryteriów doskonałości dla sektora handlu detalicznego na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1221/2009 w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ek zarządzenia i audytu we Wspólnocie (EMAS)
- Decyzji Komisji (UE) 2016/611 z dnia 15 kwietnia 2016 r. w sprawie dokumentu referencyjnego dotyczącego najlepszych praktyk zarządzania środowiskowego, sektorowych wskaźników efektywności środowiskowej oraz kryteriów doskonałości dla sektora turystyki na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1221/2009 w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ek zarządzenia i audytu we Wspólnocie (EMAS)
- Decyzji Komisji (UE) 2017/1508 z dnia 28 sierpnia 2017 r. w sprawie dokumentu referencyjnego dotyczącego najlepszych praktyk zarządzania środowiskowego, sektorowych wskaźników efektywności środowiskowej oraz kryteriów doskonałości dla sektora produkcji żywności i napojów na

- podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS)
- Decyzji Komisji (UE) 2018/813 z dnia 14 maja 2018 r. w sprawie sektorowego dokumentu referencyjnego dotyczącego najlepszych praktyk zarządzania środowiskowego, sektorowych wskaźników efektywności środowiskowej oraz kryteriów doskonałości dla sektora rolnictwa na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS)
  - Decyzji Komisji (UE) 2019/61 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie sektorowego dokumentu referencyjnego dotyczącego najlepszych praktyk zarządzania środowiskowego, sektorowych wskaźników efektywności środowiskowej oraz kryteriów doskonałości dla sektora administracji publicznej na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1221/2009 w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS)
  - Decyzji Komisji (UE) 2019/62z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie sektorowego dokumentu referencyjnego dotyczącego najlepszych praktyk zarządzania środowiskowego, sektorowych wskaźników efektywności środowiskowej oraz kryteriów doskonałości dla sektora produkcji samochodów na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1221/2009 w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS)
  - Decyzji Komisji (UE) 2019/63 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie sektorowego dokumentu referencyjnego dotyczącego najlepszych praktyk zarządzania środowiskowego, sektorowych wskaźników efektywności środowiskowej oraz kryteriów doskonałości dla sektora produkcji sprzętu elektrycznego i elektronicznego na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS)
  - Decyzji Komisji (UE) 2020/519 z dnia 3 kwietnia 2020 r. w sprawie sektorowego dokumentu referencyjnego dotyczącego najlepszych praktyk zarządzania środowiskowego, sektorowych wskaźników efektywności środowiskowej oraz kryteriów doskonałości dla sektora gospodarki odpadami na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1221/2009 w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS)

2. PRAWA I OBOWIĄZKI ORGANIZACJI

Organizacja ma prawo do:

- wnioskowania o zmianę poszczególnych członków zespołu auditującego, przedstawiając racjonalne uzasadnienie np. sytuacji występującego konfliktu interesów, nieetycznych zachowań,
- wymagania od ISOCERT zachowania poufności wszelkich informacji związanych z weryfikacją EMAS w Organizacji,
- otrzymywania od ISOCERT informacji dotyczących zmian uregulowań związanych z weryfikacją,
- odwołań i reklamacji, zgodnie z zasadami określonymi w niniejszym informatorze,

Organizacja zgłaszająca się do weryfikacji zobowiązuje się do:

- dostarczenia ISOCERT wszystkich informacji wymaganych do weryfikacji zgodnie z Rozporządzeniem EMAS.
- b) dostarczenia ISOCERT wszystkich wymaganych dokumentów przed planowaną weryfikacją.
Wymagane dokumenty to:
  - księga zarządzania – jeżeli dotyczy, schemat organizacyjny, informacje na temat Organizacji i prowadzonej przez niej działalności, politykę środowiskową, program środowiskowy, raport z przeglądu środowiskowego lub audytu, projekt deklaracji środowiskowej lub zaktualizowanej deklaracji środowiskowej, procedury postępowania wymagane przez dokumenty odniesienia,
- c) udostępnienia dokumentacji związanej z zakresem weryfikacji wyznaczonemu zespołowi weryfikującemu oraz dostępu do jednostek organizacyjnych stanowiących przedmiot weryfikacji.
- d) wyznaczenia przedstawiciela, który wesprze zespół weryfikujący podczas wykonywania usługi
- f) rejestrowania wszystkich skarg zgłoszonych przez strony trzecie oraz dokumentowania działań korygujących podjętych w celu wyeliminowania przedmiotów skarg, oraz na prośbę przedstawić je podczas weryfikacji.

Zakres prawa stosowania oświadczenia weryfikacyjnego:

- oświadczenie weryfikacyjne zostaje wystawione, gdy procedura weryfikacyjna zakończy się pozytywnie. Organizacja otrzymuje oświadczenie weryfikacyjne po uregulowaniu należności w stosunku do ISOCERT.
- organizacja nie jest upoważniona do wprowadzania zmian w oświadczeniu weryfikacyjnym.
- jeżeli pod adresem ISOCERT zostaną wysunięte jakiegokolwiek roszczenia z powodu niewłaściwego użycia przez Organizację oświadczenia weryfikacyjnego, Organizacja jest zobowiązana uwolnić ISOCERT od roszczeń oraz zwrócić jej wszelkie koszty, które była zmuszona ponieść w związku z

nimi.

- organizacja nie ma prawa do wydawania oświadczeń na temat weryfikacji, które można uznać za bezprawne i mylące.

3. OPIS WERYFIKACJI i WALIDACJI W RAMACH SYSTEMU EKOZARZĄDZANIA I AUDYTU (EMAS)

3.1 Wniosek o weryfikację

Na zapytanie o weryfikację, ISOCERT przesyła organizacji „Wniosek o weryfikację EMAS”. „Wniosek o weryfikację EMAS” może być pobrany ze strony internetowej www.isocert.org.pl.

Wypełnienie i przesłanie przez organizację „Wniosku o weryfikację EMAS” nie zobowiązuje jej do podpisania umowy na prowadzenie weryfikacji przez ISOCERT.

ISOCERT rozpatruje wniosek zwracając szczególną uwagę na aspekty niezależności, bezstronności i eliminacji przyczyn potencjalnego konfliktu interesów. Kompletny „Wniosek o weryfikację EMAS” analizowany jest pod kątem kompetencji posiadanych przez ISOCERT. Isocert podejmuje decyzję w sprawie możliwości przeprowadzenia weryfikacji EMAS we wnioskującej organizacji w zakresie posiadanych kompetencji. W przypadku braku możliwości przeprowadzenia weryfikacji ISOCERT pisemnie powiadamia organizację. W przypadku istnienia możliwości przeprowadzenia weryfikacji, ISOCERT przygotowuje i wysyła ofertę/umowę o przeprowadzenie weryfikacji. Opłaty związane z weryfikacją ponosi organizacja klienta.

W przypadku braku możliwości przeprowadzenia weryfikacji Organizacja wnioskująca jest informowana pisemnie/mailowo (w zależności od formy złożenia wniosku przez Organizację) o przyczynie odmowy przyjęcia wniosku. Opłaty wnoszone są zgodnie z obowiązującym w ISOCERT cennikiem.

3.2 Audit początkowej weryfikacji

Audit początkowej weryfikacji przeprowadzany jest w dwóch etapach.

3.2.1 I etap

I etap auditu obejmuje:

- auditowanie dokumentacji organizacji,
- ocenę obiektów klienta i specyficznych dla obiektów warunków oraz przeprowadzenie rozmów z personelem organizacji w celu określenia gotowości do II etapu auditu,
- przeprowadzenie przeglądu statusu organizacji i zrozumienia przez niego wymagań EMAS, zwłaszcza w odniesieniu do identyfikacji kluczowych aspektów sposobu działania lub znaczących aspektów, procesów, celów i działania systemu zarządzania środowiskowego,
- zebranie niezbędnych informacji dotyczących zakresu systemu zarządzania środowiskowego, procesów, obiektów klienta oraz związanych z nimi statutowych i prawnych aspektów oraz zgodności (np. aspektów środowiskowych, prawnych działalności organizacji, związane z nimi ryzyko, itp.),
- przeprowadzenie przeglądu przydziału zasobów do II etapu auditu i uzgodnienia z organizacją szczegółów II etapu,
- skoncentrowanie się na zaplanowaniu II etapu auditu poprzez osiągnięcie wystarczającego zrozumienia systemu zarządzania środowiskowego organizacji i działalności w kontekście możliwych znaczących aspektów,
- ocenę czy planowane i realizowane audyty wewnętrzne i przeglądy zarządzania oraz poziom wdrożenia systemu zarządzania środowiskowego uzasadnia gotowość organizacji do drugiego etapu auditu.
- ocenę wstępną projektu deklaracji środowiskowej oraz przedstawienie opinii o potrzebie poprawek i korekt.
- opracowanie planu II etapu auditu.

ISOCERT informuje z wyprzedzeniem o składzie zespołu auditorów wyznaczonych do przeprowadzenia weryfikacji. Organizacja ma prawo zgłosić zastrzeżenie do składu auditorów lub żądać dodatkowych informacji o członkach zespołu auditorów. Z przeprowadzonego I etapu organizacja otrzymuje „Ustalenia z I etapu auditu”. Po przeprowadzeniu I etapu, ISOCERT może w porozumieniu z organizacją przesunąć terminu II etapu lub wprowadzić zmiany w przygotowaniach do II etapu.

W przypadku, jeśli w Organizacji zajądą znaczące zmiany wpływające na system EMAS może okazać się konieczne powtórzenie I etapu lub jego części. Wyniki I etapu mogą prowadzić do przesunięcia lub odwołania II etapu auditu początkowej weryfikacji.

3.2.2 II etap

II etap obejmuje zebranie informacji i dowodów zgodności systemu zarządzania środowiskowego z międzynarodową normą ISO 14001 z uwzględnieniem wymagań, o których mowa w załączniku II rozporządzenia EMAS („Wymogi dotyczące systemu zarządzania środowiskowego oraz dodatkowe zagadnienia, które organizacje wdrażające EMAS mają uwzględnić”) oraz spełnienie wymogów art. 18

rozporządzenia EMAS.

Na zakończenie auditu zespół auditowy analizuje wszystkie informacje i dowody z auditu zebrane podczas I i II etapu z auditu i dokonuje przeglądu ustaleń z auditu i uzgadnia wnioski.

Po audycie początkowej weryfikacji, w przypadku niezgodności dużych wdrożenia przez organizację działań korekcyjnych i korygujących, łącznie z pozytywną weryfikacją ich wdrożenia przez zespół auditowy, nie może przekraczać 6 miesięcy od daty wystawienia niezgodności. Ocena może być dokonana w formie oceny dokumentacji lub, jeśli to konieczne, w formie dodatkowej oceny (pełnej lub ograniczonej) na miejscu. Walidacja deklaracji środowiskowej- auditor, który przeprowadził weryfikację dokonuje potwierdzenia (lub nie), że informacje i dane zawarte w deklaracji środowiskowej organizacji są rzetelne, wiarygodne i prawidłowe oraz że spełniają wymogi Rozporządzenia EMAS.

3.2.3 Audit dodatkowy

Audit dodatkowy przeprowadzany jest w przypadku wystąpienia podczas auditu początkowej weryfikacji niezgodności dużych (jednej lub większej ilości), w przypadku której (których) weryfikacja działań korekcyjnych i korygujących nie jest możliwa na podstawie przesłanych przez organizację dowodów wykonanych działań.

W zależności od ilości niezgodności i obszarów jakich dotyczą, audit może być pełny lub ograniczony.

3.2.4 Wnioski z auditu początkowej weryfikacji

Auditor wiodący, sporządza „Raport z auditu”.

Raport przesyłany jest organizacji. Organizacja, przesyła do ISOCERT ewentualne uwagi do tego raportu. Brak takich uwag oznacza, że organizacja akceptuje jego treść.

3.2.5 Decyzja o wydaniu (odmowie wydania) oświadczenia w sprawie czynności weryfikacyjnych i walidacyjnych

Decyzja ta podejmowana jest przez ISOCERT w odniesieniu do:

- opinii i informacji publicznie dostępnych
- informacji zebranych podczas weryfikacji EMAS,
- przyjęcia dowodów na wykonanie działań korekcyjnych i korygujących dla niezgodności,
- weryfikacji dokumentacji dotyczącej weryfikacji EMAS, w tym zwalidowanej deklaracji środowiskowej.

Jeśli w terminie 6 miesięcy od ostatniego dnia II etapu auditu początkowej weryfikacji nie można zweryfikować wdrożenia przez Organizację działań korekcyjnych i korygujących w stosunku do niezgodności dużych, ISOCERT przeprowadza ponownie II etap auditu w Organizacji przed wydaniem rekomendacji do wydania oświadczenia weryfikatora środowiskowego o czynnościach weryfikacyjnych i walidacyjnych.

W przypadku odmowy wydania oświadczenia weryfikatora środowiskowego o czynnościach weryfikacyjnych i walidacyjnych w piśmie powiadamiającym Organizację zawarte jest uzasadnienie.

Organizacji przysługuje prawo odwołania się do ISOCERT od wydanej decyzji.

W przypadku pozytywnej decyzji, ISOCERT wydaje podpisane oświadczenie, o którym mowa w załączniku VII rozporządzenia EMAS, stwierdzające, że obiekt lub cała organizacja o której mowa w deklaracji środowiskowej organizacji spełnia wszystkie wymogi rozporządzenia EMAS.

3.3 Działania w okresie między dwiema rejestracjami

W odstępach czasu co 12 miesięcy od dnia decyzji o wydaniu oświadczenia w sprawie czynności weryfikacyjnych i walidacyjnych wydanego przy weryfikacji początkowej, ISOCERT przeprowadza kolejną weryfikację zgodności wybranych działań organizacji z wymaganiami rozporządzenia oraz ocenia zaktualizowaną deklarację środowiskową. Weryfikacje te mogą być przeprowadzane najwcześniej 3 miesiące przed upływem ostatecznego terminu, a najpóźniej dokładnie w rocznicę dnia decyzji o wydaniu oświadczenia w sprawie czynności weryfikacyjnych i walidacyjnych weryfikacji początkowej.

Jeśli dla małej organizacji organ właściwy przedłużył roczny okres w latach pośrednich na nie więcej niż dwa lata, audyty przeprowadzane są co dwa lata pod warunkiem, że organizacja spełniła wszystkie następujące warunki:

- nie występują znaczące zagrożenia dla środowiska;
- organizacja nie planuje istotnych zmian, o których mowa w Art. 8 Rozporządzenia EMAS;
- nie występują znaczące lokalne problemy związane ze środowiskiem, do których organizacja się przyczynia;

Organizacje korzystające z przedłużenia na nie więcej niż dwa lata, przekazują zaktualizowaną deklarację środowiskową, która nie została zwalidowana, organowi właściwemu każdego roku, w którym są zwolnione z obowiązku uzyskania walidacji zaktualizowanej deklaracji środowiskowej. Informacja o spełnieniu powyższego obowiązku jest również przesyłana do ISOCERT.

W przypadku niezgodności dużych wdrożenia przez organizację działań korekcyjnych i korygujących, łącznie z pozytywną weryfikacją ich wdrożenia przez zespół auditowy, nie może przekraczać 90 dni kalendarzowych od daty wystawienia niezgodności. Ocena może być dokonana w formie oceny dokumentacji lub, jeśli to

konieczne, w formie dodatkowej oceny (pełnej lub ograniczonej) na miejscu. Organizacja jest informowana o sposobie postępowania podczas auditu. Organizacji przysługuje prawo odwołania się do ISOCERT od wydanej decyzji.

W przypadku pozytywnej decyzji, ISOCERT wydaje podpisane oświadczenie, o którym mowa w załączniku VII rozporządzenia EMAS, stwierdzające, że obiekt lub cała organizacja o której mowa w uaktualnionej deklaracji środowiskowej organizacji spełnia wymogi rozporządzenia EMAS.

3.4 Weryfikacja w celu odnowienia rejestracji

Celem auditu ponownej weryfikacji jest potwierdzenie stałej zgodności i skuteczności EMAS jako całości oraz jego stałej odpowiedniości i przydatności do zakresu weryfikacji.

Audit należy przeprowadzić w terminie 6 miesięcy przed końcem trzyletniego cyklu weryfikacji EMAS lub czteroletniego cyklu w przypadku małych organizacji. Audit ponownej weryfikacji powinien być zaplanowany i przeprowadzony w sposób obejmujący potwierdzenie ciągłego spełnienia wszystkich wymagań programu EMAS.

Podczas auditu ponownej weryfikacji ISOCERT sprawdza, czy organizacja spełnia poniższe wymogi:

- organizacja posiada w pełni funkcjonujący system zarządzania środowiskowego zgodnie z wymogami załącznika II rozporządzenia EMAS;
- organizacja posiada w pełni funkcjonujący zaplanowany program audytu, którego przynajmniej jeden cykl audytu został zakończony zgodnie z wymogami załącznika III rozporządzenia EMAS;
- organizacja zakończyła jeden przegląd systemu zarządzania;
- organizacja przygotowała deklarację środowiskową zgodnie z wymogami załącznika IV rozporządzenia EMAS oraz uwzględniła sektorowe dokumenty referencyjne, jeżeli były one dostępne.

Po audicie ponownej weryfikacji, w przypadku niezgodności dużych wdrożenia przez organizację działań korekcyjnych i korygujących, łącznie z pozytywną weryfikacją ich wdrożenia przez zespół auditowy musi nastąpić przed datą upływu ważności cyklu weryfikacji.

Ocena działań może być dokonana w formie przeglądu dokumentacji dostarczonej przez Organizację lub, jeśli to konieczne, w formie dodatkowej oceny (pełnej lub ograniczonej) na miejscu. Organizacja jest informowana o sposobie postępowania podczas auditu.

Decyzja musi zostać podjęta przez ISOCERT w terminie do 60 dni od daty pozytywnej weryfikacji działań korekcyjnych i korygujących lub od daty zakończenia auditu u organizacji (w przypadku braku niezgodności podczas auditu).

W przypadku pozytywnej decyzji, ISOCERT wydaje podpisane oświadczenie, o którym mowa w załączniku VII rozporządzenia EMAS, stwierdzające, że obiekt lub cała organizacja o której mowa w deklaracji środowiskowej organizacji spełnia wszystkie wymogi rozporządzenia EMAS.

3.5 Weryfikacja organizacji z wieloma obiektami

W stosownych przypadkach, zgodnie z poniżej określonymi kryteriami i na wniosek organizacji, ISOCERT może zgodzić się na stosowanie metody doboru próby w celu weryfikacji organizacji posiadającej wiele obiektów.

Kryteria kwalifikowalności dla organizacji:

- a) Procedury doboru próby w organizacji posiadającej wiele obiektów można stosować jedynie do grup podobnych obiektów.
- b) Podobieństwo tych obiektów określa się biorąc pod uwagę lokalizację w tym samym państwie członkowskim, prowadzenie tego samego rodzaju działalności, stosowanie tej samej procedury, podleganie tym samym wymogom prawnym, uwzględnianie podobnych aspektów środowiskowych i wywieranie podobnego wpływu na środowisko, porównywalne znaczenie wpływu na środowisko oraz podobne praktyki w zakresie kontroli i zarządzania środowiskowego.
- c) Grupy podobnych obiektów ustala się jako część systemu zarządzania środowiskowego oraz w porozumieniu z weryfikatorem środowiskowym. Grupy te są uwzględniane w audytach wewnętrznych i przeglądzie zarządzania oraz wymienione w deklaracji środowiskowej.
- d) Wszystkie obiekty nie wchodzące w skład grupy ze względu na brak podobieństwa wykluczają się z zakresu doboru próby i muszą być weryfikowane indywidualnie.
- e) Wszystkie obiekty objęte zakresem rejestracji w EMAS są pod bezpośrednią kontrolą i zwierzchnictwem organizacji.
- f) System zarządzania środowiskowego jest kontrolowany i zarządzany centralnie i podlega przeglądowi centralnego zarządzania. Wszystkie obiekty objęte zakresem rejestracji w EMAS podlegają przeglądowi środowiskowemu organizacji i programowi audytu wewnętrznego oraz zostały poddane wewnętrznemu audytowi (w tym kontroli zgodności z prawem) przed pierwszą rejestracją. Ponadto organizacja musi wykazać swoje uprawnienia i możliwości zainicjowania zmian organizacyjnych we wszystkich obiektach objętych zakresem rejestracji w EMAS, jeżeli jest to wymagane do osiągnięcia celów środowiskowych. Organizacja musi również wykazać swoją zdolność do gromadzenia i analizowania danych (w tym między innymi elementów wymienionych poniżej) ze wszystkich obiektów, w tym siedziby głównej:

— wszystkie elementy objęte przeglądem środowiskowym zgodnie z definicją zawartą w załączniku I do

rozporządzenia EMAS, co obejmuje m.in. identyfikację mających zastosowanie wymogów prawnych, aspektów środowiskowych i powiązanych skutków oraz praktyki i procedury zarządzania środowiskowego,

- dokumentacja systemu zarządzania środowiskowego i zmian systemowych,
- audyt wewnętrzny i ocena wyników, w tym ocena zgodności z wymogami prawnymi odnoszącymi się do środowiska,

- przegląd zarządzania,
- efekty działalności środowiskowej,
- skargi,

oraz

- ocena działań korygujących.

g) Doboru próby nie stosuje się w przypadku:

- organizacji, którym przyznano zachęty na podstawie wymogu weryfikacji wszystkich obiektów w cyklu weryfikacji,

- obiektów znajdujących się w państwach trzecich,

- obiektów działających w oparciu o zasadniczo różne wymogi prawne w zakresie środowiska,

- obiektów objętych prawodawstwem regulującym kwestie emisji zanieczyszczeń, odpadów niebezpiecznych lub stosowania lub przechowywania substancji niebezpiecznych (np. dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE (1) (IED) i dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/18/UE (2) (Seveso),

- obiektów groźących, w ramach ich znaczących aspektów środowiskowych, wypadkami środowiskowymi.

Obiekty te są wyłączone z zakresu stosowania metody doboru próby i są weryfikowane indywidualnie.

h) Organizacja powinna prowadzić działalność w sektorach gospodarki, w których stosowanie metody doboru próby jest dozwolone (zgodnie z pkt 2.4.3.3 przewodnika użytkownika EMAS)

ISOCERT może podjąć decyzję o ograniczeniu doboru próby w przypadku, gdy dobór próby w obiekcie nie pozwala na uzyskanie wystarczającego zaufania co do skuteczności systemu zarządzania, ze względu na szczególne okoliczności. Należy określić takie ograniczenia w odniesieniu do:

- warunków środowiskowych lub innych istotnych względów związanych z organizacją,

- różnic w realizacji systemu zarządzania na poziomie lokalnym w celu uwzględnienia specyfiki różnych obiektów,

- historii zgodności organizacji (np. opisane przez organy egzekwowania prawa przypadki nieprzestrzegania przepisów, liczba skarg oraz ocena działań korygujących).

W takim przypadku ISOCERT udokumentuje szczegółowe powody ograniczenia zdolności organizacji do wykorzystania doboru próby.

Jeśli podczas procesu weryfikacji w organizacji posiadającej wiele obiektów, w której zastosowano metodę doboru próby, wykryte zostaną przypadki niezgodności lub nieprzestrzegania przepisów, ISOCERT:

- bada, w jakim stopniu przypadki niezgodności lub nieprzestrzegania przepisów dotyczą danego obiektu, lub czy mogą one dotyczyć także innych obiektów,

- wzywa organizację do wskazania wszystkich obiektów, których mogło to dotyczyć, podjęcia niezbędnych działań korygujących w tych obiektach oraz dostosowania systemu zarządzania w przypadku, gdy istnieją wskazania, iż taka niezgodność lub nieprzestrzeganie przepisów mogłyby wskazywać na niedociągnięcia w ogólnym systemie zarządzania, które mogą ewentualnie mieć wpływ na inne obiekty. W przypadku niezgodności lub nieprzestrzegania przepisów, których nie można skorygować poprzez podjęcie w porę działań korygujących, ISOCERT zgłasza właściwemu organowi, że dana organizacja musi zostać zawieszona lub usunięta z rejestru EMAS,

- wymaga dowodów na podjęcie tych działań oraz weryfikuje ich skuteczność zwiększając liczebność próby poprzez dodanie dodatkowych obiektów po wprowadzeniu działań korygujących, oraz

- waliduje deklarację środowiskową i podpisuje oświadczenie w sprawie czynności weryfikacyjnych i walidacyjnych, zgodnie z załącznikiem VII do rozporządzenia jedynie wtedy, gdy upewnił się na podstawie dowodów, że wszystkie obiekty spełniają wymogi rozporządzenia EMAS oraz wszystkie wymogi prawne odnoszące się do środowiska.

3.6 Weryfikacja organizacji zarejestrowanej w EMAS na podstawie weryfikacji i walidacji przeprowadzonej przez innego weryfikatora EMAS

W przypadku, kiedy dana organizacja uzyskała rejestrację w krajowym systemie ekozarządzania i audytu (EMAS) i poprzednią weryfikację i walidację przeprowadził inny niż ISOCERT weryfikator EMAS, organizacja ta może wnioskować do ISOCERT o przeprowadzenie weryfikacji i walidacji na dowolnym etapie w cyklu dotychczasowej weryfikacji (weryfikacja w okresie między dwiema rejestracjami lub weryfikacja w celu odnowienia rejestracji).

ISOCERT rozpatruje wniosek oraz potwierdza status rejestracji w Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska. Jeżeli w wyniku przeglądu wniosku i potwierdzenia ważności rejestracji organizacji ISOCERT potwierdzi możliwość przeprowadzenia weryfikacji na wnioskowanym etapie weryfikacji, podpisywana jest z klientem umowa i realizowana usługa.

3.7 Zgłoszenie istotnej zmiany przez organizację.

Organizacja, która wprowadza istotne zmiany w funkcjonowaniu, strukturze, administracji, procesach, działaniach, produktach lub usługach, musi uwzględnić wpływ, jaki zmiany te mogą wywrzeć na środowisko, ponieważ mogą one wpłynąć na ważność rejestracji EMAS.

Wymaga się od Organizacji przeprowadzenia aktualizacji przeglądu środowiskowego, polityki środowiskowej, programu środowiskowego, systemu zarządzania środowiskowego i deklaracji środowiskowej. Wszystkie zaktualizowane dokumenty należy zweryfikować i zwalidować w ciągu sześciu miesięcy. Po walidacji organizacja musi przedstawić zmiany organowi właściwemu, korzystając z załącznika VI do Rozporządzenia EMAS.

Czas weryfikacji i walidacji ustalany jest indywidualnie przez Dyrektora ds. certyfikacji. Warunkiem przeprowadzenia weryfikacji i walidacji jest akceptacja oferty przez organizację i zlecenie usługi do ISOCERT.

3.8 Zgłoszenie przez organizację do walidacji informacji zaczerpniętej z Deklaracji EMAS, która ma zostać opatrzona logo EMAS

Każda informacja dotycząca środowiska, opublikowana przez zarejestrowaną organizację może być opatrzona logo EMAS, pod warunkiem że taka informacja zawiera odesłanie do najnowszej deklaracji środowiskowej lub zaktualizowanej deklaracji środowiskowej organizacji, z której została ona zaczerpnięta, oraz jeżeli ISOCERT dokona walidacji tej informacji.

W przypadku zlecenia przez organizację do ISOCERT walidacji takiej informacji, ISOCERT przeprowadza walidację w celu potwierdzenia, czy z informacji tej wynika, że jest ona:

- a) dokładna;
- b) uzasadniona i możliwa do sprawdzenia;
- c) właściwa i stosowana w odpowiednim kontekście lub okolicznościach;
- d) reprezentatywna dla ogólnych efektów działalności środowiskowej organizacji;
- e) o niskim prawdopodobieństwie błędnej interpretacji; oraz
- f) znacząca w odniesieniu do ogólnego wpływu na środowisko

Czas i sposób walidacji ustalany jest indywidualnie przez Dyrektora ds. certyfikacji. Warunkiem przeprowadzenia walidacji jest akceptacja oferty przez organizację i zlecenie usługi do ISOCERT.

3.9 Zdalne weryfikacje EMAS

W sytuacjach nadzwyczajnych wynikających ze stanu pandemii COVID-19 formalnie dopuszczono możliwość prowadzenia zdalnej formy weryfikacji systemu EMAS przy wykorzystaniu technologii informacyjno-komunikacyjnych (Komunikat Organu Właściwego ws. zdalnych audytów EMAS w związku z epidemią COVID-19 z dnia 19.05.2021 r.)

ISOCERT aktualnie nie prowadzi weryfikacji EMAS w formie zdalnej.

3.10 Zmiany w wymaganiach

ISOCERT informuje (np.: na stronie www.isocert.org.pl) organizacje o zmianach w wymaganiach związanych z weryfikacją z odpowiednim wyprzedzeniem, umożliwiającym wprowadzenie zmian w organizacjach. Zmiany w wymaganiach mogą dotyczyć np. zmian w wymaganiach akredytacyjnych. Sprawdzenie wdrożonych zmian ISOCERT może przeprowadzać poprzez ankiety, rozmowy, wizje lokalne lub audyty.

4. ODWOŁANIA, SKARGI

4.1 Odwołania

Odwołania mogą dotyczyć decyzji związanych z weryfikacją. Złożenie odwołania przez organizację nie skutkuje żadnymi działaniami dyskryminującymi przeciwko składającemu odwołanie.

Odwołanie przysługuje organizacji każdorazowo w okresie nie dłuższym niż 14 dni od daty doręczenia decyzji przez ISOCERT. Odwołanie powinno być składane na piśmie niezależnie od sposobu dostarczenia – list, fax, e-mail. Odwołanie powinno zawierać: nazwisko i adres składającego odwołanie, adres, telefon, fax, e-mail, przedmiot i zakres odwołania. Odwołanie weryfikowane jest przez ISOCERT pod względem formalnym. Jeżeli odwołanie nie spełnia wymagań formalnych organizacja zostaje poinformowana na piśmie o skorygowaniu odwołania. Jeżeli odwołanie spełnia wymagania formalne zostaje zarejestrowane i przekazywana jest informacja potwierdzająca przyjęcie odwołania. Odwołania rozpatruje zespół odwoławczy powoływany przez ISOCERT.

Odwołanie powinno być rozpatrzone w terminie 60 dni od dnia jego doręczenia do ISOCERT.

Przy rozpatrywaniu odwołania zespół odwoławczy bierze pod uwagę wyniki poprzednich podobnych odwołań.

Organizacja, która zgłaszała odwołanie informowana jest na bieżąco o przebiegu postępowania.

ISOCERT na podstawie orzeczenia zespołu odwoławczego opracowuje pismo do organizacji zawierające stanowisko ISOCERT odnośnie przedmiotu odwołania.

W przypadku oddalenia odwołania, organizacji przysługuje odwołanie do sądu właściwego dla siedziby ISOCERT.

4.2 Skargi

Skargi mogą dotyczyć działalności organizacji weryfikowanych przez ISOCERT oraz działalności ISOCERT, w tym naruszenia poufności i bezpieczeństwa informacji.

Skargi na działalność ISOCERT mogą być składane przez klientów do Polskiego Centrum Akredytacji.

W przypadku skargi na działalność organizacji weryfikowanej przez ISOCERT, ISOCERT pisemnie informuje organizację, której skarga dotyczy. ISOCERT wymaga od organizacji, na którą wpłynęła skarga, żeby w odpowiedzi ustaliła i – kiedy jest to właściwe – raportowała przyczynę skargi. ISOCERT analizuje problem i weryfikuje zebrane informacje. Jeżeli dla rozpatrzenia skargi wymagana jest wizyta w organizacji, to prowadzący sprawę po uzgodnieniu terminu, dokonuje wyjaśnień na miejscu (w organizacji) opracowując protokół z ustaleń. Podczas rozpatrywanej skargi należy ocenić skuteczności systemu zarządzania organizacją, której skarga dotyczy. Osoba zgłaszająca skargę informowana jest na bieżąco przebiegu postępowania. W przypadku skargi na działalność ISOCERT, zgłaszający skargę informowany jest o decyzji i działaniach podjętych w reakcji na skargę w sposób pisemny. W przypadku skargi na działalność organizacji weryfikowanej, ISOCERT pisemnie informuje zgłaszającego skargę i organizację, której skarga dotyczy, o swojej decyzji i działaniach podjętych w reakcji na skargę.

ISOCERT ustala ze zgłaszającym skargę i organizacją, której skarga dotyczy, czy przedmiot skargi i jej rozwiązanie mają być podane do publicznej wiadomości, a jeśli tak to w jakim stopniu.

5. INFORMACJE POUFNE I PUBLICZNE DOSTĘPNE

ISOCERT utrzymuje i dostarcza na żądanie informacje o:

- obszarach geograficznych, w jakich prowadzi działalność,
- wydanych oświadczeniach weryfikacyjnych.

Pozostałe informacje o organizacjach są poufne.

Dostęp do informacji o organizacji przez stronę trzecią jest możliwy jedynie za pisemną zgodą organizacji.

W każdym przypadku wymaganego przez prawo udostępnienia informacji stronie trzeciej, organizacja jest informowana o treści ujawnionej informacji (chyba, że prawo stanowi inaczej).

6. LOGO EMAS

Po dokonaniu rejestracji w Generalnej Dyrekcji Ochrony środowiska Organizacja ma prawo posługiwać się logo emas. Logo udostępniane jest Organizacji przez GDOS i stanowi jego własność.

-Koniec-